

**BELÜGYMINISZTERIUM**  
**III/I. Csoportfőnökség**

**Szigorúan titkos!**  
**Különösen fontos!**

67-121/1972.

19

számú példány

A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT  
az 1968. évi LXV. tv. 23. § (2)  
bőkezeltére figyelemmel.

**A Belügyminisztérium**  
**III/I. Csoportfőnökség**  
**ÜGYRENDJE**



**BELÜGYMINISZTERIUM**  
**III/I. Csoportfőnökség**

**Szigorúan titkos!**  
**Különösen fontos!**

67-121/1972.

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT**  
**az 1995. évi LXV. tv. 28. § (2)**  
**bekezdésére figyelemmel.**

**A Belügyminisztérium**  
**III/I. Csoportfőnökség**  
**ÜGYRENDJE**

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

**Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!**

**BELÜGYMINISZTERIUM**  
**III/I. Csoportfőnökség**

**Szigorúan titkos!**  
**Különösen fontos!**

67-121/1972.

Jóváhagyom:  
**RÁCZ PÁL s. k.**  
rendőr vezérőrnagy,  
miniszterhelyettes

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT**  
az 1995. évi LXV. tv. 28. § (2)  
bekezdésére figyelemmel.

**A Belügyminisztérium**  
**III/I. Csoportfőnökség**  
**ÜGYRENDJE**

## I. fejezet

### A Belügyminisztérium III/I. Csoportfőnöksége

1. A BM. III/I. Csoportfőnökség (a továbbiakban: Csoportfőnökség) a BM. III. Főcsoportfőnökség szervezetében a külföldi hírszerzés szerve. Munkáját a Belügyminisztérium és a III. Főcsoportfőnökség ügyrendje, a belügyminiszter, illetve állambiztonsági helyettesének parancsai és utasításai alapján végzi.

2. Köteles szoros együttműködésben dolgozni a III. Főcsoportfőnökség szerveivel, a Belügyminisztérium más szerveivel és testületeivel, az MNVK 2. Csoportfőnökséggel. Munkájának fedése és elősegítése céljából együttműködik más állami szervezetekkel (KÜM, KKM stb.) és egyéb társadalmi szervezetekkel (MUOSZ stb.).

Támaszkodik a Magyar Népköztársasághoz hű állampolgárokra.

Szerződések és megállapodások alapján a főcsoportfőnökség ügyrendjében meghatározottak szerint kapcsolatot tart és együttműködik a baráti szocialista országok társszerveivel.

3. A Csoportfőnökséget a főcsoportfőnök helyettese, mint egy személyi felelős parancsnok irányítja és vezeti a főcsoportfőnök közvetlen alárendeltségében.

4. A Csoportfőnökség munkája eredményességének és üttőképességének alapvető feltétele a párt politikájának a tevékenységében való megvalósítása, valamint a társadalmpolitikai követelmények alkalmazása a gyakorlati munkában.

A parancsnokok kötelesek gondoskodni a személyi állomány eszmei, politikai egységéről, a politikai és szakmai felkészültség állandó emeléséről, a szilárd katonai és szolgálati fegyelem, a magas fokú erkölcsi állapot megteremtéséről. Ennek érdekében

— a vonatkozó párthatározatok alapján — a parancsnokok kötelesek együttműködni a Csoportfőnökség pártbizottságával és alapszervezeteivel.

#### 5. A Csoportfőnökség szervei:

- III/I-1. Osztály (AEÁ politikai, gazdasági hírszerzés és nemzetközi szervezetek);
- III/I-2. Osztály (külföldi elhárító szolgálat);
- III/I-3. Osztály (NSZK politikai, gazdasági hírszerzés);
- III/I-4. Osztály (Vatikán és a cionista szervezetek elleni hírszerzés, papi emigráció);
- III/I-5. Osztály (tudományos-műszaki hírszerzés);
- III/I-6. Osztály (tájékoztató, értékelő);
- III/I-7. Osztály (aktív intézkedések, fellazítás, emigráció);
- III/I-8. Osztály (illegális hírszerzés);
- III/I-9. Osztály (operatív dokumentációs szolgálat);
- III/I-10. Osztály (személyügy, kiképzés, módszertan);
- III/I-11. Osztály (harmadik országos és hazai bázison folyó hírszerzés);
- III/I-12. Osztály (legális rezidentúrákkal összeköttetés, igazgatás);
- III/I-13. Osztály (rejtjeltechnika);
- III/I-X. Önálló Alosztály (operatív összeköttetés);
- III/I-Y. Önálló Alosztály (külképviseltek biztonságtechnikai szerve);
- külképviselteinken dolgozó rezidentúrák;
- illegális rezidentúrák;
- hazai fedőszervekben levő, SZT-tisztekből álló rezidentúrák, illetve SZT-tisztek;
- szakirányítás szempontjából a rendőrfőkapitányságok III/I. alosztályai.

## II. fejezet

### A Csoportfőnökség feladata

6. a) Titkos információkat szerez az MNK védelmével összefüggő, a kormány külpolitikai, gazdasági, kereskedelem-politikai érdekeit szolgáló kérdésekben;
- b) tudományos-technikai dokumentációkat, titkos ipari adatokat szerez az MNK és a szocialista tábor védelme, valamint a különböző tudományágak, az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésének elősegítése érdekében;
- c) aktív intézkedéseket és akciókat foganatosít, melyek az MNK kül- és belpolitikai céljainak érvényesítését, az imperialisták terveinek keresztvezését, erőinek dezorganizálását szolgálják;
- d) felderítést folytat az imperialista hírszerző és elhárító szervek, a különböző egyházi (Vatikán, EVT), cionista világszervezetek központjai, továbbá az ellenséges magyar emigrációs szervezetek tevékenységének megakadályozására;
- e) felderíti és elhárítja a kapitalista államokban működő magyar külképviseleti szervek, kolóniák tagjai elleni provokációs kísérleteket. Biztosítja az MNK objektumainak operatív és technikai védelmét;
- f) a megszerzett információkat osztályozza, értékeli és ellenőrzi. Feldolgozás után elemző jellegű összefoglalókat készít, kapcsolódva az aktuális külpolitikai eseményekhez és tervekhez, az ország biztonságához, a gazdasági fejlődés egyes kérdéseivel.

### III. fejezet

#### A Csoportfőnökség eszközei és módszerei

7. A Csoportfőnökség feladatának teljesítése során jogosult a szocialista törvényesség elveinek betartásával, a vonatkozó jogszabályokon alapuló nyílt és titkos eszközöket, módszereket alkalmazni. Ezek alapvetően a következők:

- a) magyar és külföldi állampolgárokkal titkos együttműködés létesítése, ezen személyek beszerzése;
- b) konspirált és találkozási lakások szervezése;
- c) külső figyelés alkalmazása;
- d) konspirált környezettanulmány készítése;
- e) postai küldemények titkos ellenőrzése;
- f) titkos házkutatás foganatosítása;
- g) operatív-technikai eszközök alkalmazása;
- h) operatív nyilvántartások, adattárak vezetése;
- i) a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló fegyveres és polgári szervek, intézmények és objektumaik operatív intézkedés fedése céljából történő felhasználása az ott kialakult szabályok és kötelmek betartásával (kivéve a párt- és társadalmi szerveket);
- j) a Csoportfőnökség hivatásos állománya egyes tagjainak — az MNK kül- és belföldi szerveiben — polgári fedéssel, „SZT”-állományban való foglalkoztatása, vagy ellátása fedőigazolvánnyal és más okmánnyal; szigorúan titkos objektumoknak polgári, vállalati, vagy intézményi fedéssel való működtetése;
- k) külföldön illegális rezidentúrák létrehozása és működtetése;
- l) magyar, vagy külföldi állampolgárok által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések ügyében folyamatba tett, vagy eljárás alá vont ügyeknek állambiztonsági operatív érdekből történő megszüntetése, hasznosítása;

m) aktív intézkedések végrehajtása, melyek hatásukban keresztezik és dezorganizálják az ellenséges erők aknamunkáját, segítik pártunk és kormányunk bel- és külpolitikai célkitűzéseit.

8. A Csoportfőnökség szervei feladataik teljesítése során módszeresen építenek az állam biztonságát közvetlenül segítő — szervezett operatív kapcsolatban nem álló — állampolgárok támogatására.

## IV. fejezet

### A csoportfőnök feladata és jogköre

#### 9. A csoportfőnök:

- a) vezeti, irányítja és ellenőrzi a Csoportfőnökség központi és területi szerveit, valamint a hatáskörébe utalt szerveket. Ennek alapján a Csoportfőnökség egészét, vagy egyes szerveit érintő parancsokat, utasításokat, szabályzatokat ad ki és hagy jóvá;
- b) felelős a hírszerzést érintő operatív és egyéb, hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáért, a Csoportfőnökség személyi állománya politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért, harckészültségéért, a Csoportfőnökség anyagi és technikai állapotáért;
- c) a vezetése, illetve a felügyelete alá rendelt szervek munkájáról, a feladatok teljesítéséről folyamatosan, az állam biztonságát érintő rendkívüli eseményekről pedig soron kívül jelentést tesz a BM. III. főcsoportfőnöknek;
- d) kapcsolatot tart a baráti országok állambiztonsági szerveinek azonos szintű vezetőivel;
- e) közvetlen kapcsolatot tart a hatáskörébe tartozó kérdésekben más minisztériumok, országos hatáskörű szervek, társ fegyveres erők és testületek azonos szintű vezetőivel.

#### 10. Jóváhagyásra felterjeszti:

- a) a Csoportfőnökség szervezetével, létszámával, ügyrendjével összefüggő, valamint a személyi állományt, a szervek anyagi, technikai ellátottságát érintő azon előterjesztéseket, javaslatokat, melyekben a döntés jogát a vonatkozó rendelkezések a belügyminiszter, vagy a miniszterhelyettes hatáskörébe utalják;
- b) a Csoportfőnökség távlati és éves operatív tervét, beszámoló jelentését;
- c) a felsőbb párt- és állami szervek választott, vagy kinevezett testületei és tagjai tájékoztatására készült értékelő jelentést, információt, szignalizációt;

- d) az ellenséggel szemben tervezett kiemelkedő és fontosabb akciók, dezinformációk terveit, valamint minden olyan állambiztonsági intézkedés bevezetését (bizalmas nyomozás, szabadságkorlátozó intézkedés, beszerzés stb.), melyek bel-, vagy külpolitikai vonatkozásban jelentősebb kihatással járhatnak;
- e) az ellenséges tevékenység irányáról, tendenciáiról és módszereiről, azok figyelemre méltó változásairól szerzett értesüléseket tartalmazó jelentéseket, összefoglalókat;
- f) a hírszerző munkát érintő, magasabb párt- és állami szervek által hozott döntések, határozatok, jogszabályok módosítását, vagy újabbak kiadását célzó előterjesztéseket;
- g) a baráti országok állambiztonsági, vagy belügyi szerveivel tervezett fontosabb megállapodások és szerződések tervezetét, valamint az azokban vállalt kötelezettségek végrehajtásáról készült jelentéseket, ezen országokba a csoportfőnöki, osztályvezetői szintű delegációk kiutaztatási tervét;
- h) javaslatot, operatív érdekből a jelentősebb köztörvényes bűncselekmények ügyében a büntetőeljárás, a fogvatartás megszüntetésére, illetőleg bűnügyek átvételére, a BM. II. Főcsoportfőnökség illetékes vezetőivel egyeztetve;
- i) a BM. állambiztonsági szerveit és feladatait érintő, valamint az államellenes bűncselekményekkel kapcsolatos közlemények, kommunikék, nyilatkozatok stb. terveit;
- j) a Csoportfőnökség, vagy a BM. más szervei hivatásos tisztjének ellenséges vonalba tervezett beépülésére vonatkozó javaslatot;
- k) a kapitalista országokban működő legális és illegális rezidentúrák vezetőinek és beosztottjainak kihelyezésére és rendkívüli hazarendelésére, valamint hivatásos munkatársak telepítésére vonatkozó javaslatot;
- l) a csoportfőnök-helyettesek, osztályvezetők külföldre történő utazását szolgálati célból;

- m) a BM. hivatásos tisztjeivel szemben tervezett állam-  
biztonsági, vagy szabadságkorlátozó intézkedésekre  
vonatkozó javaslatot, szükség szerint egyeztetve a BM.  
Belbiztonsági Osztály vezetőjével.

11. Jóváhagyja, engedélyezi:

- a) a Csoportfőnökség szerveinek éves terveit, beszámoló  
jelentéseit, valamint a személyi állományt és a szerv  
anyagi, technikai ellátottságát érintő előterjesztéseket,  
javaslatokat, amennyiben azokban a döntés joga a  
vonatkozó parancsok és utasítások szerint hatáskörébe  
tartozik;
- b) az operatív akciók, nyílt és titkos intézkedések, dez-  
információk tervét, melyben a döntés joga hatáskörébe  
tartozik;
- c) az állami, társadalmi, gazdasági, tudományos és kultu-  
rális élet területén dolgozó — a miniszter, a főcsoport-  
főnök jogkörébe nem vont — magyar és külföldi sze-  
mélyek beszerzését, illetve ellenük operatív ellen-  
őrzés, bizalmas nyomozás bevezetését, vagy más opera-  
tív akcióval kapcsolatos javaslatot, illetve személyes  
szabadságukat korlátozó intézkedéseket;
- d) kapitalista országokba ügynökök telepítését;
- e) a Csoportfőnökség beosztottjainak kapitalista külföldre  
történő utazását szolgálati célból;
- f) a Csoportfőnökség titkos állományú beosztottjainak  
belföldi SZT-állományba, illetve belföldi SZT-állomány-  
ból titkos állományba való helyezését;
- g) egyes operatív akciók végrehajtására, rendkívüli ese-  
mények elhárítására a Csoportfőnökség állománya  
részére készütség elrendelését, amennyiben a készült-  
ség mértéke nem haladja meg a személyi állomány  
létszámának 50<sup>0</sup>/<sub>0</sub>-át és a 48 óra időtartamot.

**A csoportfőnök-helyettesek feladata és jogköre**

12. A csoportfőnököt távollétében — a csoportfőnököt megillető jogkörrel — első helyettese helyettesíti.

A csoportfőnök-helyettesek:

- a) közvetlenül irányítják és ellenőrzik a hatáskörükbe utalt osztályok, illetve részlegek tevékenységét;
- b) a hatáskörükbe tartozó kérdésekben levelezést folytatnak, illetve kapcsolatot tartanak a társ-csoportfőnökségek azonos szintű vezetőivel;
- c) a csoportfőnök felhatalmazása alapján — meghatározott kérdésekben — kapcsolatot tartanak más minisztériumok, országos hatáskörű szervek, társ fegyveres erők és testületek vezetőivel;
- d) engedélyezik — amennyiben nem tartozik magasabb parancsnok jogkörébe — az operatív akciókat, magyar és külföldi személyek beszervezését, velük kapcsolatban operatív eszközök alkalmazását.

## VI. fejezet

### A Csoportfőnökség szerveinek feladata

A Csoportfőnökség a hírszerző munkát vonalas, területi és objektumi elv alapján szervezi.

#### 13. A BM. III/I-1., III/I-3. és III/I-4. Osztály feladata:

- a) az MNK kormányának külpolitikai, gazdasági és kereskedelempolitikai terveit alapul véve titkos információkat és dokumentumokat szereznek elsősorban az AEA, az NSZK kormányának, monopolista köreinek és a Vatikán politikájának, valamint Izrael agressziós köreinek a szocialista tábor, különösen az MNK-t érintő terveiről, a nemzetközi helyzet várható alakulásáról, az imperialista országok egymás közötti ellentéteiről, valamint belpolitikai helyzetükről;
- b) a titkos információk megszerzésére kidolgozott terveikben figyelembe veszik a munkaterületükhöz tartozó külföldi fő és kisegítő bázisokat, valamint a hazai bázison működő hírszerző rezidentúrákat, illetve a társ-csoportfőnökségek által nyújtott lehetőségeket;
- c) a rendelkezésre álló valamennyi operatív eszközzel törekszenek a titkos információk forrásainak növelésére és velük a folyamatos munka biztonságos szervezésére;
- d) folyamatosan elemzik az operatív helyzetet és megteszik a szükséges intézkedéseket a hírszerző feladatok eredményes végzése érdekében.

#### 14. A BM. III/I-6. Osztály feladata:

- a) a rendelkezésre álló illegális és legális forrásokból származó információk feldolgozásával átfogó elemzéseket készít;
- b) az aktuális külpolitikai tervekhez kapcsolódó elemző jellegű tájékoztatókat szerkeszt, esetenként következtetésekkel és javaslatokkal;
- c) folyamatosan készít tájékoztató jelentéseket a nemzetközi helyzet egy-egy konkrét kérdéséről, valamint rendkívüli eseményekről (államcsínyek, új tűzfészek stb.);

- d) a területi hírszerző osztályokat, valamint a külső és belső rezidentúrákat folyamatosan ellátja hírigénnyel és a beérkező információk értékelését folyamatosan közli velük;
- e) a vonatkozó parancsoknak megfelelően feldolgozza a III. Főcsoportfőnökség területén keletkező, a kapitalista külfölddel kapcsolatos fontosabb politikai, gazdasági, katonai információkat. Emellett biztosítja a baráti szervektől kapott hírszerző vonatkozású információk anyagok feldolgozását;
- f) elemzi a megszerzett híryananyagokat és kezdeményezi az aktív intézkedéseket az imperialisták ellentéteinek mélyítésére, illetve az ellenséges tervek megghiúsítására. E kérdésekben szorosan együttműködik a III/I-7. Osztállyal.

15. A BM. III/I-7. Osztály feladata:

- a) a fő ellenség terveinek keresztvezésére, erőinek dezorganizálására, valamint pártunk és kormányunk bel- és külpolitikai célkitűzéseinek segítése érdekében aktív intézkedéseket tervez és hajt végre;
- b) a végrehajtáshoz igénybe veszi a pszichológiai hadviselés eszközeit, valamennyi operatív eszközt, az ellenséges és saját hírközlő szerveket, a kiadóvállalatok lehetőségeit;
- c) nyilvántartja és koordinálja a területi osztályok aktív intézkedéseit, részt vesz azok kidolgozásában és kivitelezésében;
- d) folytatja a reakciós emigráns szervezetek terveinek, tevékenységének felderítését és intézkedéseket tesz e tervek keresztvezésére, illetve a reakciós emigrációs erők dezorganizálására, bomlasztására. Akcióival és javaslataival elősegíti a lojális emigráció szervezeteinek és csoportjainak tevékenységét;
- e) operatív felderítést folytat az ellenséges — főleg az AEA-, NSZK-beli — ideológiai diverziók, fellazító és propagandaközpontok ellen. Tevékenységük ellensúlyozására intézkedéseket dolgoz ki és hajt végre.

16. A BM. III/I-5. Osztály feladata:

- a) a népgazdaság szükségleteit figyelembe véve tudományos, műszaki dokumentációkat, titkos ipari adatokat szerez az iparilag fejlett tőkésországo kból, melyek hazánk és a szocialista tábor védelme, valamint a különböző tudományágak, az ipar és a mezőgazdaság fejlődésének elősegítése szempontjából fontosak;
- b) a tudományos, műszaki hírszerzés a fő figyelmet a stratégiai tudomány- és iparágak (repülő-, atomipar, sugárvédelem stb.) mellett mindenekelőtt a népgazdaság fejlesztése terén jelentkező problémák, illetve feladatok megoldására összpontosítja. Ezek a területek: híradástechnikai ipar, vegyi ipar, gyógyszeripar, kohászat;
- c) a megszerzett dokumentációkat elemzi és megfelelő fátyolozás után biztosítja a népgazdaságban való hasznosításukat. Ennek érdekében tudományos szakértőket vesz igénybe.

17. A BM. III/I-2. Osztály feladata:

- a) felderítést folytat az ellenséges hírszerző és elhárító szervek ellen, beépül ezen szervekbe, illetve ezek csatornáiba. Felderíti ezen szervek hazánk és a szocialista tábor más országai ellen irányuló ellenséges tevékenységét, objektumait, apparátusait, módszereit, ügynökségét, ezáltal védelmet biztosít a hírszerző munkának;
- b) felderíti és megakadályozza a rezidenturális területeken a külképviseleti szervek, kolóniák tagjai elleni provokációs kísérleteket. Operatív úton biztosítja ezek védelmét. Folyamatosan jelzi a kiutazó magyar állampolgárok határon túli ellenséges tevékenységét az illetékes elhárító csoportfőnökségnek;
- c) megszervezi és koordinálja a fegyveres erőktől hazaárulást elkövetett jelentősebb személyek felderítését és a velük szembeni célszerű operatív intézkedések bevezetését a 008/1966. számú miniszteri utasítás alapján;
- d) időközönként elemző, értékelő jelentéseket készít az ellenséges elhárító szervek hazánk ellen végzett tevékenységéről, módszereiről és aktív intézkedéseket hajt végre erőinek dezorganizálására.

18. A BM. III/I-8. és III/I-9. Osztály feladata:

- a) a hírszerző munka biztonságosabb végzése, valamint a hírszerzési feladatoknak rendkívüli helyzetben is folyamatos biztosítása céljából meghatározott kapitalista országokban illegális rezidentúrákat hoznak létre;
- b) biztosítják az illegális hírszerző tisztek és munkatársak magas színvonalú felkészülését, telepítését és a hírszerzés feladatainak megfelelő foglalkoztatását;
- c) biztosítják az illegális hírszerző tisztek és munkatársak fedésének célszerű dokumentálását;
- d) az operatív osztályok igényei szerint megfelelő okmányokat biztosítanak a végrehajtandó külföldi akciókhoz.

19. A BM. III/I-10. Osztály feladata:

- a) végzi a hírszerző munkára alkalmas jelöltek felkutatását, huzamosabb időn keresztül folytatott tanulmányozás, sokoldalú ellenőrzés alapján biztosítja a hírszerzői utánpótlás általános és időről időre kialakuló konkrét igényeit;
- b) biztosítja a hírszerző állomány iskoláztatását, a szakmai és idegen nyelvi kiképzői munka elvi, gyakorlati szervezését. Szakirányítást gyakorol a hírszerző iskola felett. Módszertani elemző munkát végez a hírszerző munkában alkalmazandó új módszerek kutatása, elterjesztése érdekében;
- c) a hírszerzés osztályvezetőivel szoros együttműködésben figyelemmel kíséri a káderek fejlődését az esetleges rendellenességek idejében való észlelése, a szükséges intézkedések (ellenőrzések, prevenciók stb.) megtétele céljából;
- d) figyelemmel kíséri, segíti, ellenőrzi a káderfejlesztési tervek elkészítését, végrehajtását és szükség esetén módosításra tesz javaslatot;
- e) megszervezi a hírszerzés állományának speciális nyilvántartását és biztosítja annak folyamatos vezetését.

Az osztály a BM. személyügyi szerveivel összehangoltan végzi munkáját, érvényesítve a kádermunka valamennyi területén a BM. személyzeti munkájának elveit.

20. A BM. III/I-11. Osztály feladata:

- a) a fő ellenség elleni hírszerző munkát végzi a rendelkezésére álló eszközökkel (hírszerző pontok, társadalmi rezidentúrák) harmadik országokban;
- b) felderíti és megakadályozza a nem rezidenturális területeken működő magyar külképviseleti szervek és kolóniák tagjai elleni provokációs kísérleteket. Operatív úton biztosítja az MNK objektumainak védelmét;
- c) a területi hírszerző osztályokkal együttműködve instrálja és koordinálja a hazai bázison folyó (SZT-állomások, valamint a megyei, budapesti szervek) hírszerző tevékenységét.

21. A BM. III/I-12. Osztály feladata:

A vonatkozó parancsok és utasítások alapján biztosítja a Csoportfőnökség titkos ügykezelési, pénzügyi, anyagi, rejtjelzői, futár-összeköttetési, valamint az operatív nyilvántartási, az ügyeleti szolgálattal kapcsolatos és az egyéb igazgatási feladatok végrehajtását.

22. A BM. III/I-13. Osztály feladata:

- a) a rádión, távgépíron és más eszközökön vett rejtjeles anyagok fejtése. A csoportfőnök által engedélyezett, vagy elrendelt körben fejtési kísérletek és bevizsgálások végzése, új fejtési eljárások kidolgozása. A BM. más szervei által megküldött, operatív érdekeket szolgáló rejtjeles anyagok bevizsgálása és fejtése;
- b) biztosítja a legális és ügynöki forgalom részére a rejtjeleszközök kidolgozását;
- c) ellátja a Belügyminisztérium Országos Rejtjelközpont funkcióit. Irányítja és ellenőrzi a minisztériumok, főhatóságok és más szervek rejtjelző munkáját.

23. A BM. III/I-X. Önálló Alosztály feladata:

- a) gondoskodik a hírszerzés külföldi munkájához szükséges személytelen összeköttetési és hírszerző technikai bázis kialakításáról, az eszközök felhasználásra való előkészítéséről, az eszközöket alkalmazók kiképzéséről;

- b) az összeköttetési csatornákon forgalmazott információk előhívása és megfejtése;
- c) az operatív és műszaki információk, tapasztalatok elemzése alapján kidolgozza a hírszerző technikai bázis fejlesztéséhez szükséges követelményeket;
- d) a hírszerző technikai bázis fejlesztése területén együttműködik a Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökséggel, valamint a III/V. Csoportfőnökség szerveivel.

24. A BM. III/I-Y. Önálló Alosztály feladata:

- a) a külföldi hírszerző rezidentúrákon a titkos okmányvédelem és beszédbiztonság-technikai rendszer kidolgozása, felszerelése és üzemeltetése, a biztonsági tisztek kiképzése;
- b) az ellenség beépülésére utaló konkrét jelzés esetén technikai felderítést végez;
- c) a biztonságtechnikai bázis fejlesztése területén együttműködik a Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökséggel és a III/V. Csoportfőnökséggel.

25. A hírszerző rezidentúrák:

- a) a külföldi, illetve a belföldi rezidentúrák a fedőszervekben, azok fedésével fejtik ki tevékenységüket a csoportfőnök által jóváhagyott és munkatervekben rögzített célkitűzések érdekében. A feladatok tekintetében megkülönböztetünk fő-, irány-, cél- és kisegítő rezidentúrákat, illetve hírszerző pontokat;
- b) feladatuk az operatív elvek és szabályok betartása mellett szervezni az ügynöki operatív munkát, felhasználva a titkos munkatársak lehetőségeit, valamint a rendelkezésükre bocsátott operatív-technikai eszközöket;
- c) a külföldi rezidentúrák a Csoportfőnökség területi és vonalas osztályaival futáron és rejtjelzett táviraton keresztül tartanak folyamatos kapcsolatot.

**Az osztályvezetők feladata és jogköre**

26. Az osztályvezetők a Csoportfőnökség ügyrendjében meghatározott és a munkatervekben jóváhagyott feladatok végrehajtásáról gondoskodnak. Ennek érdekében mozgósítják a vezetésük és irányításuk alá tartozó alosztályok, rezidentúrák állományát; az operatív alapelvek és szabályok betartása mellett igénybe veszik az operatív eszközöket.

Az alárendelt egységek eredményes tevékenysége érdekében:

- a) irányítják és ellenőrzik az osztály — ezen belül az alosztályok — munkáját;
- b) rendszeresen beszámoltatják az alárendelt egységek vezetőit, beosztottait, illetve az osztály feladatait bel- és külföldön ellátó SZT-állományú beosztottakat;
- c) ellenőrzik a munkatervek, parancsok és utasítások végrehajtását, az operatív, konspirációs és pénzügyi szabályok betartását;
- d) figyelemmel kísérik és elemzik a munkaterület operatív helyzetét, a jelentősebb változásokról előjáróiknak jelentést tesznek;
- e) biztosítják a szakmai munka módszereinek állandó fejlesztését és színvonalának, hatékonyságának emelését;
- f) megszervezik a munkaterületükhöz tartozó rezidensek beszámoltatását;
- g) a közvetlen vezetésük alá rendelt hazai és külföldi egységek munkájáról, helyzetéről előjáróiknak rendszeresen beszámolnak, a fontosabb és rendkívüli eseményekről azonnal jelentést tesznek;
- h) biztosítják a külföldi, illetve belföldi szolgálatra kerülő rezidensek és beosztott hírszerző tisztek felkészítését, megszervezik és ellenőrzik annak végrehajtását;
- i) fejlesztik az operatív munka színvonalát, növelik eredményességét, ennek érdekében javaslataikat — amennyiben ezek megvalósítása hatáskörüket meghaladja — szolgálati úton a csoportfőnöknek felterjesztik;

- j) engedélyezésre felterjesztik mindazon terveket, illetve javaslatokat, amelyeknek jóváhagyása a jelen ügyrendben meghatározottak szerint felsőbb parancsnoki hatáskörbe tartoznak;
- k) fejlesztik — a pártszervezetek segítségére támaszkodva — a személyi állomány politikai, erkölcsi, szakmai és fegyelmi állapotát;
- l) gondoskodnak a beosztott vezetők és állomány megfelelő tájékoztatásáról, feladataik meghatározásáról.

## 27. Az osztályvezetők jogosultak:

- a) az alosztályok éves munkaterveit, az előjárói hatáskörbe nem vont operatív intézkedési terveket és javaslatokat jóváhagyni;
- b) minden olyan ügyben, melyek nem tartoznak előjárói hatáskörbe, önállóan kezdeményezni és intézkedni;
- c) magyar állampolgárságú hálózati személyeket operatív feladatok végrehajtása érdekében kapitalista országba utaztatni;
- d) a BM. társszervek azonos szintű vezetőivel levelezni, illetve személyesen koordinálni, a munkatervükben meghatározott feladatok eredményessége érdekében velük esetenként közös feldolgozó munkát kezdeményezni;
- e) a társ-csoportfőnökségek által állambiztonsági feladatok végzése céljából utaztatott ügynökök feladattervét véleményezni, illetve számukra kiegészítő feladatokat meghatározni;
- f) más minisztériumok főosztályvezetőivel, illetve kijelölt képviselőivel személyes kapcsolatot tartani, a hatáskörükbe utalt kérdésekben őket a szükséges mértékben tájékoztatni;
- g) a rezidentúrának küldendő futárutasításokat, illetve táviratokat aláírni;
- h) a szolgálati előjárók előzetes tájékoztatása mellett munkaértekezleteket tartani.

28. Az osztályvezetők engedélyezik:

- a) a belföldi magyar állampolgárságú titkos munkatársak, titkos megbízottak és ügynökök, valamint „K”- és „T”-lakásgazdák, levelezőcím-tulajdonosok beszervezését, kizárását, pihentetését, csoportfőnökségen belül történő átadását;
- b) operatív dossziék (objektum, személyi, rendkívüli események) megnyitását, lezárását, irattározását, átminősítését és csoportfőnökségen belüli átadását;
- c) a titkos operatív eszközöknek (környezettanulmány, külső figyelés, „K”-ellenőrzés, operatív-technikai eszközök stb.) parancsok és utasítások által meghatározott esetekben és mértékben való alkalmazását;
- d) felderített ellenséges személyek nyilvántartásba vételét;
- e) beosztott alosztályvezetők és rezidentúrán dolgozó beosztottak évi szabadságát, illetve eltávozását.

### Vegyes rendelkezések

29. A Csoportfőnökség az állambiztonsági feladatokat a Belügyminisztérium egységes rendszerében, megfelelő koordinációval és közvetlen együttműködéssel köteles végezni. Ennek érdekében az együttműködés konkrét feladatait szükség szerint külön szabályzatokban, tervekben, megállapodásokban kell rögzíteni.

30. A Csoportfőnökség a választott testületek tagjaival, a párt és kormány hatáskörébe tartozó személyekkel szemben állambiztonsági intézkedéseket csak a vonatkozó miniszteri parancsban meghatározott vezetők előzetes hozzájárulásával foganatosíthat.

31. A Csoportfőnökség munkája során a parancsokban, szabályzatokban meghatározott módon nyilvántartási, adattári rendszereket létesít és működtet. Ezen nyilvántartások és adattárak anyagait az állambiztonsági intézkedések során csak a külön szabályokban meghatározott esetekben és módon szabad felhasználni.

32. Az állambiztonsági titkos eszközök és módszerek államtitkot képeznek. Védelmük a Csoportfőnökség valamennyi vezetőjének és beosztottjának kötelessége. A titkos eszközök és módszerek alkalmazásának rendjét, felhasználásának, fejlesztésének módját külön parancsok, utasítások és szabályzatok határozzák meg.

A titkos operatív eszközök útján szerzett adatokat felhasználni csak megfelelő fedéssel szabad.

33. A csoportfőnök az alárendelt szervek vezetőinek egyes jogkörét magához vonhatja, illetőleg jogköröket ruházhat át.

34. Olyan ügyekben, amikor a késedelem veszéllyel jár, intézkedést az ügyrendben erre fel nem jogosított vezetők is foganatosíthatnak. Erről haladéktalanul kötelesek jelentést tenni az intézkedésre jogosult vezetőknek.

35. A csoportfőnök és helyettesei, valamint az osztályvezetők szervezési, mozgósítási, személyügyi, fegyelmi, anyagi, pénzügyi

(beleértve a „B”- és valutaellátmányt is) és az állománnyal kapcsolatos rendelkezési jogkörüket a vonatkozó parancsok, utasítások és szabályzatok alapján gyakorolják.

36. Jelen ügyrend megjelenésével lép hatályba. Egyidejűleg a 67-1007/1968. szám alatt kiadott ügyrend érvényét veszti.

Budapest, 1972. május 30.

**RAJNAI SÁNDOR s. k.**

rendőr vezérőrnagy,  
főcsoportfőnök-helyettes

Kapják: elosztó szerint.  
Készült: 25 példányban.

